

לפני השם יתברך כיום בריאת שמים וארץ, רק היה וי לאומות העולם, וכתיב ביום השמיני, דו' הימים היו הכנה לזה דב' ימי המלואים לא שרתה שכינה, והיו רק הכנה לזיהי ביום השמיני שבה' היה הויה שתשרה שכינה בתחתונים, ואף שנחבר הבית מכל מקום יחזור הקדושה, כיון שנקבע הקדושה לעולמי עד, והיה שמחה לפניו במרום והויה הוא לאומות העולם, שאז היה היחוד שנבנה בית לייחוד קודשא בריך הוא וכנסת ישראל, וישראל גוי אחד בארץ, ושלמה המלך אמר על דורו רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה כעין שנדרש בגמרא (סנהדרין כ.) שקר החן וגו' על דורו של משה ויהושע והיה סבור שלמה המלך שדורו הוא אשה יראת ה' שנבנה בזמנו בנין עדי עד, ולא כדורו של משה, שלא זכו שיכנס משה לארץ ויהיה משיח, ויהושע שהכניסם לארץ מכל מקום לא זכה דורו לבנין בית המקדש, ומכל מקום אמר להם צאינה וגו' בנות ציון שזכו לבנין בית המקדש, ציון משכן כבודך, במלך שלמה שהשלום שלו בעטרה שעטרה לו אמו כנסת ישראל זה אהל מועד וכו' ביום חתנתו ביום ששרתה שכינה, וביום שמחת לבו ביום שירדה אש חדשה ממרום וכמו שכתב בתורת כהנים שאז מאותו העת נקבע הקדושה לעולמי עד, וזה שנאמר ויהי ביום השמיני שהיה הויה להשראת השכינה בתחתונים כמו שהיה ביום בריאת שמים וארץ שהיה כדי שישרה שכינה בתחתונים (וכמו שדרשו בראשית רבה פ"ט) ואך הדורות שקלקלו סילקו השכינה מתחתונים ולהם אין שמחה שלימה. אבל צדיקים ישכינו שכינה לארץ להם שמחה אור צדיקים ישמח וזוכין לישרי לב שמחה, ולזה היה הכנה שבעת הימים ויהי ביום השמיני שהיה הויה להשראת השכינה בתחתונים כמו קודם הקלקול והיה שמחה לפניו במרום:

ובו ייהי ביום השמיני. בתורת כהנים (ט"ז) מה תלמוד לומר ויהי שהיתה שמחה לפניו במרום כיום שנבראו בו שמים וארץ במעשה בראשית הוא אומר ויהי ערב ויהי בוקר וכאן הוא אומר ויהי ויהי (והובא בג' מגילה י.) ובמדרש רבה (פ' ו' פ"א) כל מקום שנאמר ויהי אין שמחה כו' אתיבין יהי אור ויהי אור א"ל אף הוא אינה שמחה לפי שלא זכה העולם להשתמש באותו אור, אור שברא הקדוש ברוך הוא כו' עמד וגנוו מהם כו' והיכן גנוו בגן עדן שנאמר אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, והיינו דצדיקים לאחר (וכמו שאמרו תענית טו.) צדיק נקרא המתגבר על יצרו ולזה נצרך תורה אור דלית לך מלה לתברא יצר הרע אלא אורייתא (וח"א רב א.) וה' פעמים אורה שבמאמר יהי אור כנגד ה' חומשי תורה (וכמו שדרשו בראשית רבה פ"ג.) והאור שנגנו גנוו בגן עדן, וצדיק נקרא גבא דגגתא וכמ"ש וח"ב קסו ב.) ולו נתגלה בכל יום מאור זה, והוא שמחה שלימה, רק וי לדור המבול ודור הפלגה שגנוו מפניהם, ויהי אור שיש הויה להאור, והיינו לצדיקים שגנוו בשבילם ולהם באמת שמחה כמו יהי אור זה אברהם (וכמו שדרשו בראשית רבה פ"ב.) רק לרשעים דכתיב וימנע מרשעים אורם להם וי, וכן יהי ערב ויהי בוקר יום אחד ויהי ערב לרשעים ויהי בוקר מעשיהם של צדיקים וכמו שדרשו בראשית רבה פ"ג) להצדיקים שמחה, וכן דרש בתורת כהנים מה שנאמר ויהי ביום השמיני דתיבות אלו מיותרים (וכמו שדקדק גם כן בזהר הקדוש) ועל זה ויהי לשון שמחה שאז היה הויה